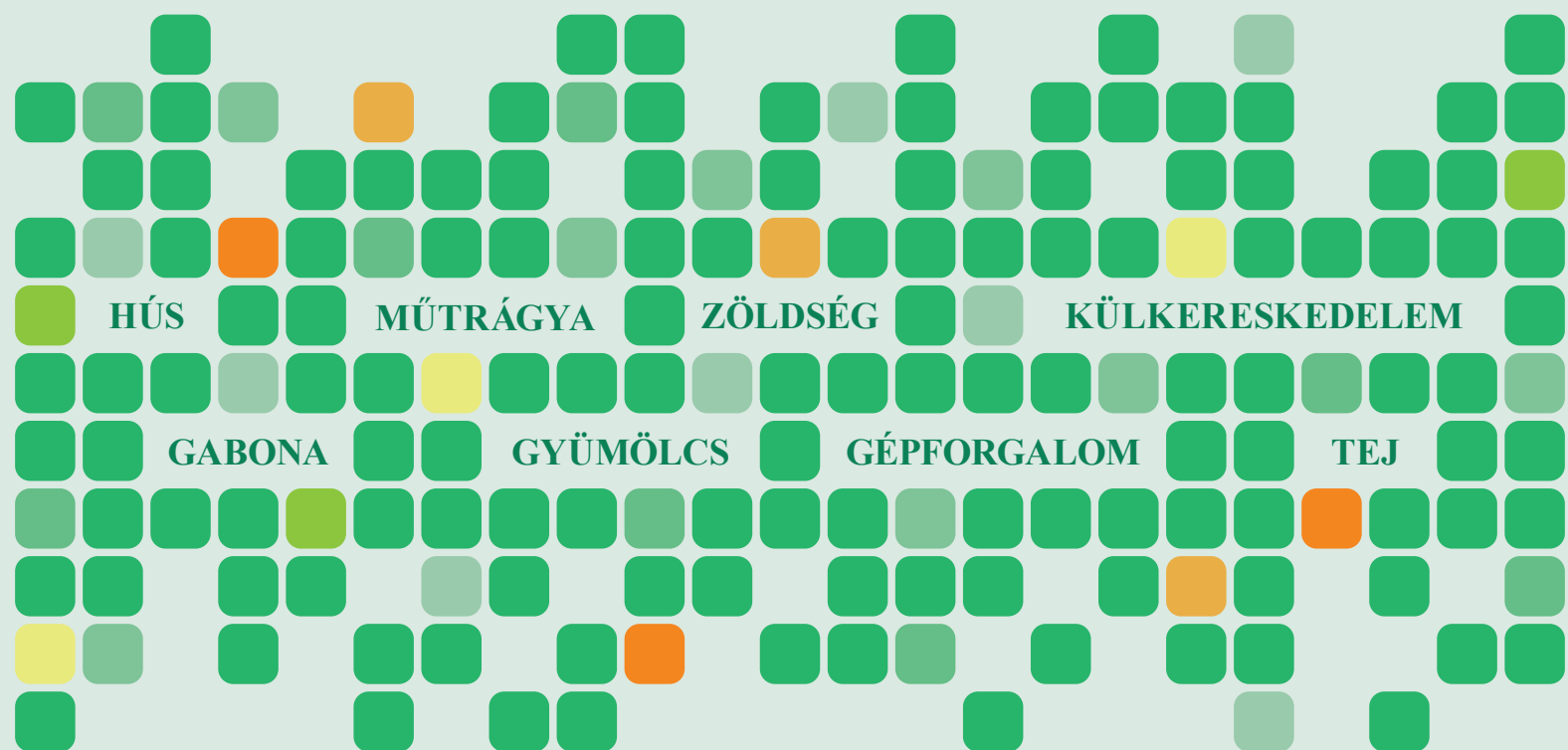

2016. AUGUSZTUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2016. augusztus

Szerkesztette

Stummer Ildikó

Bábáné Demeter Edit

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.

Telefon: (+36 1) 476-6093

Fax: (+36 1) 217-8111

e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet

<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)

<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)

<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Műtrágya.....	14
Aratási helyzetkép	16

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

www.ujszecsenyiterv.gov.hu

06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A **búza** legközelebbi határidőre szóló jegyzése 150-155 dollár (*USD*)/tonna tartományban ingadozott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2016. augusztus első felében. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) ugyanakkor a hónap eleji emelkedést követően 160 euró/tonna közelébe ereszkedett a termény szeptemberi jegyzése augusztus második hetében. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (*BÉT*) árupiaci szekciójában a malmi búza augusztusi határidőre szóló jegyzését 40,5 ezer forint/tonna szinten vezették ki a szekcióból július 29-én, azóta nem kereskedtek a terménnyel. A takarmánybúza szeptemberi jegyzését ezzel egy időben – a júliusi csökkenés után – 39,8 ezer forint/tonnára felfelé korrigálták augusztus közepéig. A fizikai piacon júliusban sem nőtt számottevően a különbség az étkezési és a takarmánybúza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára között: az *AKI PÁIR* adatai szerint az eltérés nem érte el a 3000 forintot. Az aratással bővülő kínálat hatására az étkezési búza termelői ára közel 8 százalékkal, 40 ezer forint/tonnára, a takarmánybúzáé 11 százalékkal, 37 ezer forint/tonnára esett júliusban a júniuséhoz viszonyítva. Az egy évvel korábbihoz képest előbbi 13 százalékkal, utóbbi 17 százalékkal volt alacsonyabb.

A **kukorica** legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 130 dollár/tonna alatt maradt a chicagói árutőzsdén augusztus első felében. A párizsi árutőzsdén a hónap első dekádjában a búzával közel azonos szinten jegyezték a terményt, majd a kukorica szeptemberi határidőre vonatkozó elszámolóára megelőzte a búzáét, és 167 euró/tonnáig erősödött augusztus 15-ig. A Budapesti Értéktőzsde a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 41 ezer forint/tonnára süllyedt ugyanekkor. Az *AKI PÁIR* adatai szerint 43 ezer forint termelői áron cserélt gazdát egy tonna kukorica júliusban. Ez 11 százalékos csökkenést jelent a júniusi árszinthez viszonyítva, ellenben az egy évvel korábbi 4 százalékkal múlta felül.

Magyarországon a **takarmányárpa** augusztusi szállítási határidőre szóló jegyzése egészen 34,8 ezer forint/tonnáig gyengült a július végi kivezetést megelőzően. Azóta a malmi búzához hasonlóan – vélhetően átmeneitileg – ezt a terményt sem jegyzik a *BÉT*-en. A fizikai piacon az előző havinál 5 százalékkal, az egy évvel korábbinál 13 százalékkal olcsóbban, 35 ezer forint/tonna körüli termelői áron értékesítették a takarmányárpát a gazdák júliusban.

Az uniós **repce**magterméssel kapcsolatos fokozódó aggodalmak hatására közel 20 euróval, 376 euró/tonnára emelkedett a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén augusztus első felében. Az Európai Unióban ugyanis a korábban vártnál számottevően kevesebb termény került a franciaországi, a lengyelországi és a németországi tárolókba. Magyarországon 809 ezer tonna rekordtermést takarítottak be a Földművelésügyi Minisztérium (*FM*) tájékoztatása szerint, ami gátat szabott a *BÉT*-en a párizsihoz hasonló áremelkedésnek, így 104 ezer forint/tonna szinten stagnált a termény szeptemberi jegyzése. Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fizikai piacon megfigyelhető némi erősödés, a júniuséhoz képest ugyanis 1 százalékkal drágábban, tonnánként 108 ezer forintért forgott a termény. Ugyanakkor ez az árszint az egy évvel korábbi 5 százalékkal múlta alul.

Magyarországon az *FM* várakozásai szerint akár rekord mennyiségű, 1,8 millió tonna **napraforgómagot** takaríthatnak be a gazdák az idén. Az igen biztató terméskilátások hatására a termény októberi jegyzése 100 ezer forint/tonna alá ereszkedett augusztus közepéig. Ez a fizikai piacra is begyűrűzött, jöllehet, ott már igen gyenge a forgalom. A termény magyarországi termelői ára átlagosan 107-108 ezer forint/tonna között mozgott júliusban, 9 százalékkal a júniusi szint alatt, de 2 százalékkal meghaladva az egy évvel korábbi.

A részletekért kattintson **IDE**.

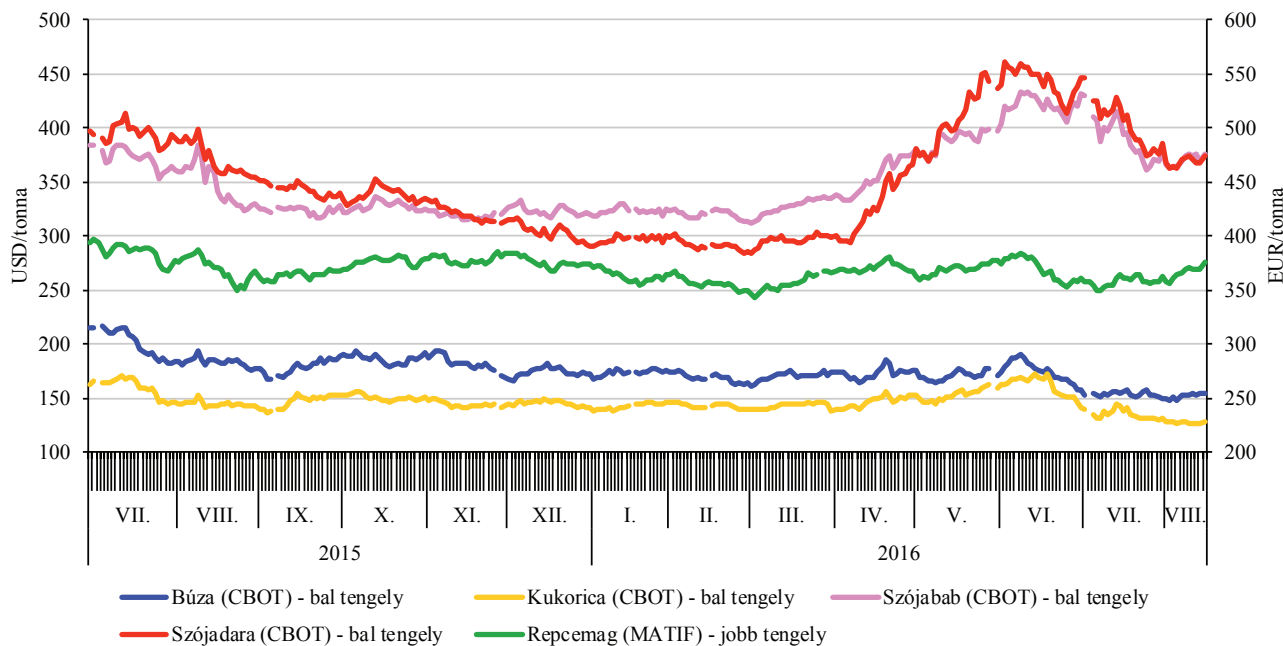
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2015. július	2016. június	2016. július	HUF/tonna	
				2016. július/ 2015. július (százalék)	2016. július/ 2016. június (százalék)
Étkezési búza	46 163	43 279	39 998	86,6	92,4
Takarmánybúza	44 751	41 639	37 179	83,1	89,3
Takarmánykukorica	41 328	48 170	43 012	104,1	89,3
Napraforgómag	105 455	118 121	107 476	101,9	91,0
Repce	114 110	106 890	108 238	94,9	101,3

Forrás: AKI PÁIR

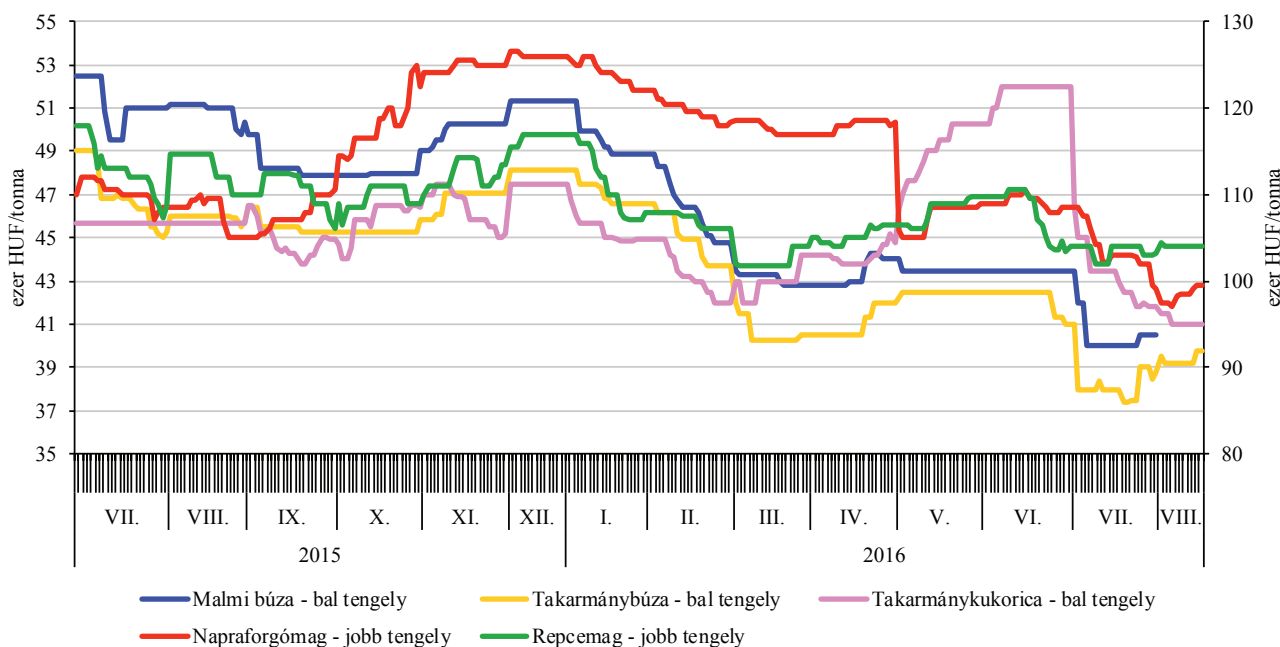
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2015–2016)

Forrás: CME Group, Euronext

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2015–2016)

Forrás: BÉT

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,62 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 júliusában, ami 12 százalékos emelkedést jelentett az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.

A lipcsei árutőzsdén a sertés augusztusi határidőre szóló jegyzése kismértékben csökkent, míg a szeptemberi és az októberi stagnált 2016 32. hetének végén az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a *Tönnies* felvásárlási ára 1,66 euró/kilogramm hasított súly volt 2016 32. hetében, a *West Fleisch* 1,64, a *Danish Crown* és a *Tican* pedig 1,4 euró/kilogramm hasított súly áron vásárolta a sertéseket. Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó vállalatok és vágóhidak átlagosan 17,5 százalékkal növelték áraikat 2016 32. hetében az előző év azonos hetének átlagárhoz képest. Németországban nem változott számottevően a sertések ára 2016 33. hetében.

Az Európai Bizottság adatai szerint az Európai Unió 40 százalékkal több sertéshúst (1,66 millió tonna) értékesített a nemzetközi piacon 2016. január–májusában, mint egy évvel korábban. A közösség sertéshúsimportja (12,9 ezer tonna) 13 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 11 százalékkal, élősértés-behozatala pedig 13 százalékkal csökkent 2016 első öt hónapjában az előző év azonos időszakához képest. A nemzetközi piacon értékesített sertéshús mennyisége 9 százalékkal mérséklődött, míg a sertéshúsimport 10 százalékkal nőtt a megfigyelt időszakban.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 511 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 júliusában, 15 százalékkal emelkedett egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Unió baromfi-húsexportja 10 százalékkal, 644 ezer tonnára emelkedett 2016 első öt hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva. A közösség baromfi-húsimportja 8 százalékkal, 381 ezer tonnára bővült ugyanezekkor.

A *KSH* adatai szerint Magyarország baromfi-húsimportja csaknem 9 százalékkal, 15,2 ezer tonnára, baromfi-húsexportja pedig 12 százalékkal, 88 ezer tonnára emelkedett 2016 első öt hónapjában 2015 azonos időszakához viszonyítva.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára 261 forint/kilogramm volt 2016 júliusában, nem változott számottevően az előző év azonos hónapjának átlagárhoz képest.

A részletekért kattintson **IDE**.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 18,21 forint/darab volt 2016 júliusában, 18 százalékkal csökkent a 2015. júliusi átlagárhoz viszonyítva.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,56 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2016 júliusában, 4,8 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A tehén „O3” 11 százalékkal, az üsző „R3” ára pedig 7 százalékkal mérséklődött a megfigyelt időszakban.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élőmarha-exportja 19 százalékkal, élőmarha-importja 12 százalékkal emelkedett 2016 első öt hónapjában a 2015. január–áprilisihez képest.

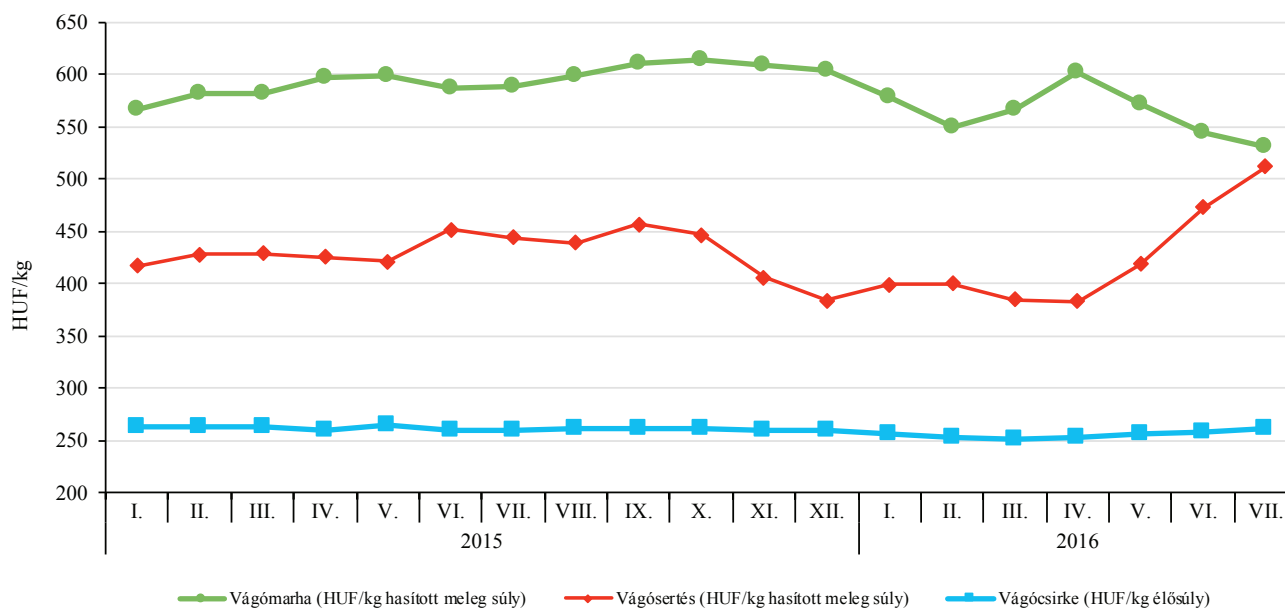
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára 762 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2016 júliusában, 1 százalékkal mérséklődött az előző év hasonló hónapjának átlagárhoz viszonyítva. A vágótehén ára 10,8 százalékkal, a vágóüsző ára pedig 12,5 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. július	2016. június	2016. július	2016. július/ 2015. július (százalék)	2016. július/ 2016. június (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	444	473	511	115,2	108,2
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	589	544	532	90,3	97,8
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	260	258	261	100,4	101,1
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	392	390	389	99,2	99,7
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	736	658	675	91,7	102,6

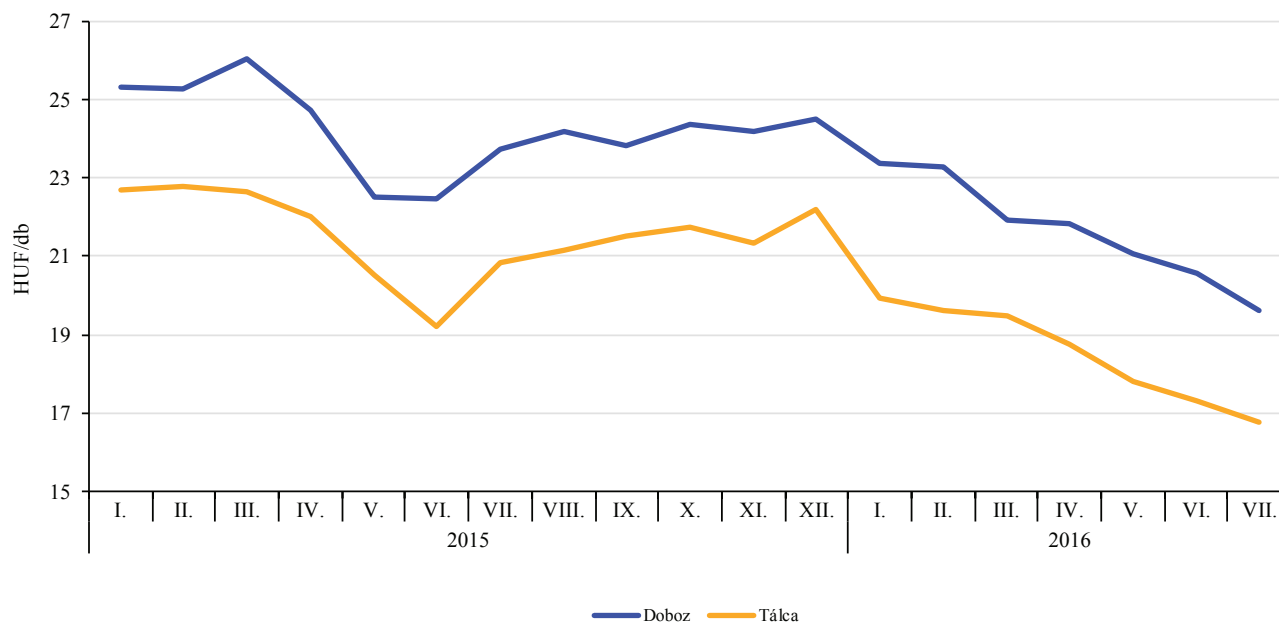
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára (2015–2016)

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2015–2016)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** országos termelői átlagára 65,90 forint/kilogramm volt 2016 júliusában. A zsírtartalom 0,01 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos romlása és az alapár stagnálása miatt a nyerstej átlagára nem változott júliusban a júniuséhoz képest. A nyerstej átlagára 12 százalékkal volt alacsonyabb az előző év azonos hónapjához viszonyítva. A nyerstej felvásárlása 2 százalékkal volt magasabb a 2015. júliusinál, egy hónap alatt nem változott.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel a 2016. 18–31. hét közötti időszakban 52 százalékkal 33,5 euró/100 kilogrammra nőtt. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 80,15 forint/kilogramm volt 2016 júliusában, egy hónap alatt 26 százalékkal emelkedett, az előző év azonos hónapját 4 százalékkal haladta meg, és a belpiaci árnál 22 százalékkal volt magasabb. Az AKI PÁIR adatai szerint a nyerstej kiszállítása 1 százalékkal nőtt júliusban az előző év azonos hónapjához viszonyítva, ezen belül a termelők és a kereskedők 24 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 44 százalékkal több nyerstejet exportáltak. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 9 százalékkal maradt el a feldolgozóképtől a vizsgált hónapban.

Az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériumának (USDA) júliusi előrevetítése szerint az USA-ban 2 százalékkal több sajtot állíthatnak elő 2016-ban, míg a sajt exportja a magas belpiaci árak miatti versenyképességvesztés hatására 13 százalékkal, 275 ezer tonnára csökkenhet a 2015. évihez képest. Az Egyesült Államok Dél-Koreába 48 százalékkal, Japánba 30 százalékkal kevesebb sajtot szállított az év első öt hónapjában, mint egy évvel korábban. Az ázsiai piacon élénkült a verseny az ausztráliai, az új-zélandi és az uniós sajtokkal. Az USA-ban a sajt fogyasztása várhatóan olyan magas

lesz, hogy a külpiaci értékesítés csökkenése ellenére az év végi készletek elmaradhatnak az egy évvel korábbitól. Az EU sajttermelése az idén 1 százalékkal, 9,8 millió tonnára emelkedhet. Az orosz piac elvesztése ellenére az EU sajtexportja versenyképesebbé vált az amerikai dollár erősödése miatt, így 10 százalékkal, 790 ezer tonnára bővíthet. Az Egyesült Államok megszerte a legfontosabb célpiaca az unióból származó sajt-nak, 2015-ben a teljes kiszállítás 20 százalékát adta, és ez a részarány várhatóan az idén sem változik. A közöség további meghatározó célpiacai közé tartozik Japán, Svájc és Szaúd-Arábia. Az Európai Unió exportjának jelentős növekedése mellett a belpiaci fogyasztás várhatóan nem változik, így a sajt magántárolási készlete 30 ezer tonna lehet az idei év végén.

Az USDA szerint Új-Zéland soványtejpör-termelése 3 százalékkal, 380 ezer tonnára csökkenhet, míg exportja 1 százalékkal, 415 ezer tonnára emelkedhet 2016-ban a 2015. évihez képest. Az év első öt hónapjában a kivitel közel egyharmada Kínába és a Fülöp-szigetekre irányult. Az USA soványtejpör-termelése 2 százalékkal, 1045 ezer tonnára nőhet, míg exportja 3 százalékkal, 544 ezer tonnára csökkenhet az idén a tavalyihoz viszonyítva. Az USA az év első öt hónapjában több soványtejpört szállított Mexikóba és a Fülöp-szigetekre, míg az élénk verseny miatt az ázsiai piacokra (Indonézia, Kína, Vietnam és Malajzia) kevesebbet. Az EU soványtejpör-termelése 5 százalékkal 1,8 millió tonnára nőhet, míg exportja 5 százalékkal, 650 ezer tonnára csökkenhet 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva, ami jelentős többletet okoz az EU-ban. Az intervenció s raktárakban elhelyezhető, az Európai Bizottság által engedélyezett soványtejpör-mennyiség 109 ezer tonnáról áprilisban 218 ezer tonnára, majd júniusban 350 ezer tonnára emelkedett. A készletek július végén csaknem elérték ezt a szintet. A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2015. július	2016. június	2016. július	HUF/kg	
				2016. július/ 2015. július (százalék)	2016. július/ 2016. június (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	74,51	65,98	65,90	88,45	99,88
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	77,42	63,40	80,15	103,53	126,42
Azonnali (spot) piaci ár Verona	109,43	88,68	104,61	95,59	117,96
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	112,16	90,25	103,79	92,54	115,00

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac** a hazai karfiol felhozatala ingadozó, termelői ára rövid idő alatt jelentős mértékben változik, a 32. heti 280 forint/kilogramm termelői ár megegyezett a tavalyi év ugyanezen hetében jellemző árral.

A belpiaci sárga húsú sárgadinnye leggyakoribb termelői ára 190 forint/kilogramm, a zöld húsú típusé 245 forint/kilogramm volt a 32. héten. Előbbi ára megegyezett, utóbbié 2 százalékkal elmaradt a 2015. 32. heti ártól.

A belföldi sóska 390 forint/kilogramm ára 56 százalékkal meghaladta, a spenót 400 forint/kilogramm ára 20 százalékkal elmaradt a 32. héten az elmúlt év azonos hetének átlagárától. A zöldbabot 375 forint/kilogramm áron, az egy évvel korábbinál 4 százalékkal alacsonyabb áron kínálták.

A vöröshagymát mérettartománytól függően 100-110 forint/kilogramm között értékesítették, míg a lilahagymát egy méretben, 200 forint/kilogramm leggyakoribb áron kínálták.

A kajszi 450 forint/kilogramm ára 15 százalékkal maradt el a 32. héten az egy évvel korábbitól. A bécsi nagybani piacon a franciaországi, az olaszországi, a törökországi és az ausztriai mellett 1,6-2,5 euró/kilogramm nettó áron a Magyarországról származó kajszi is jelen volt a felhozatalban.

A belpiaci gyümölcsfajok kínálatában szerepelt még a szilva, az őszibarack, a nektarin, a meggy, valamint a nyári alma és a nyári körte is, továbbá a bogyósok széles fajválasztéka (piros ribiszke, fekete ribiszke, málna, szeder).

Magyarországon málnából a kilencvenes évek elején 27 ezer tonna termett, ez mára 1,5-2 ezer tonnára csökkent. A málnaültetvények előregedtek az elmúlt években, sokan felhagytak a termeléssel. A legnagyobb termőterületek a Börzsöny-hegység lábánál, valamint Nógrád, Pest és Somogy megyében találhatók. A ma-

gyarországi málna termőterülete nem éri el a 700 hektárt. A málna nagyon érzékeny gyümölcs, a magyarországi klíma, az erős UV-sugárzás nem tesz jót neki, megéghetnek a bogyók. Sem a hirtelen lezúduló esőt, sem a páraszegény meleget nem tűri jól. Az idei évben rövidebb málnaszezonra lehet számítani, a többnapos esők, a viharok károkat okoztak az ültetvényekben. Fajtaváltásra lenne szükség, a gombás betegségekkel szemben ellenállóbb, folytontermő málnafajták adhatnak lendületet a termesztésnek.

A málna frisspiaci értékesítése mellett az ipari felhasználás is jelentős arányú. A málna a szörpök között a legnépszerűbb fajta, az utóbbi évek málnatermése világvizonylatban is kedvezőtlenül alakult, ezért drasztikusan emelkedett a málna világpiacon. Ez hatással van a magyar szörppiacra, mivel a gyártók nagy része nehezen tudja elfogadtatni az áremelését.

A friss málna külkereskedelmi egyenlege évek óta negatív. A friss málna kivitele évről-évre csökken, a kivitel több mint 80 százalékkal, 2,9 tonnára zuhant 2015-ben az előző évihez képest. Az export elsősorban júliusra és augusztusra koncentrálódik, és döntő hányada Ausztriába és Romániába irányul. A fagyasztott málna külkereskedelmi egyenlege is évek óta negatív.

A Budapesti Nagybani Piac kínálatában nem jellemző az import málna. A belföldi málna a 23. héten jelent meg a piacon 2100 forint/kilogramm termelői átlagáron. A málna termelői ára átlagosan 4 százalékkal, 1147 forint/kilogrammmra emelkedett a 24–32. héten az elmúlt év azonos időszakának átlagárához viszonyítva. A budapesti fogyasztói piacokon a 24. héten 1480-2480 forint/kilogramm közötti áron jelent meg a magyarországi friss málna. A kínálat bővülésével a 32. hétre 1800-2000 forintra csökkent kilogrammonként a málna fogyasztói ára.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2015. 1-32. hét	2016. 1-32. hét	HUF/kg
			2016. 1-32. hét/ 2015. 1-32. hét (százalék)
Burgonya	89	121	136,1
Vöröshagyma	93	121	130,1
Fejes káposzta	106	107	101,5
Sárgarépa	141	134	94,8
Petrezselyemgyökér	496	447	90,0
Alma	161	194	120,2

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivitele 3189 millió eurót, behozatala 2101 millió eurót tett ki 2016 első öt hónapjában. Az agrár-külkereskedelmi forgalom 1088 millió euró aktívumot eredményezett. A kivitel értéke azonos az egy évvel ezelőttivel, a behozatalé 4,4 százalékkal emelkedett, így az aktívum 7,3 százalékkal, 86 millió euróval elmaradt a 2014. január–májusi értéktől. A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek részesedése a teljes nemzetgazdasági exportból 2016 január–májusi időszakában 8,3 százalék, az importból 6,2 százalék volt.

Az élő sertés külkereskedelmi forgalma 2016 májusában élénkült az előző hónapokhoz képest, de nem érte el az egy évvel korábbi szintet. Az első öt hónapban az élősertés-kivitel 11 ezer tonna (–11 százalék), a behozatal 24 ezer tonna (–13 százalék) volt, és a volumen csökkenése mellett az ár is mérséklődött. Sertéshúsból az egy évvel korábbinál 9 százalékkal kevesebbet, 51 ezer tonnát vittünk ki és 10 százalékkal többet, 55 ezer tonnát hoztunk be 2016 első öt hónapjában. Bár az im-

port mennyisége meghaladta az exportét, a sertéshús külkereskedelme jelentős, 20,5 millió eurós aktívumot eredményezett, mert az exportban a nagyobb értékű termékek domináltak. A baromfi-hús külkereskedelmének aktívuma elérte a 191 millió eurót, 17 százalékkal meghaladva a bázisidőszak szintjét, mivel a baromfi-hús exportvolumene 12 százalékkal nőtt, az exportátlagár is magasabb lett, viszont az importértéke az előző év azonos időszakának szintjén maradt.

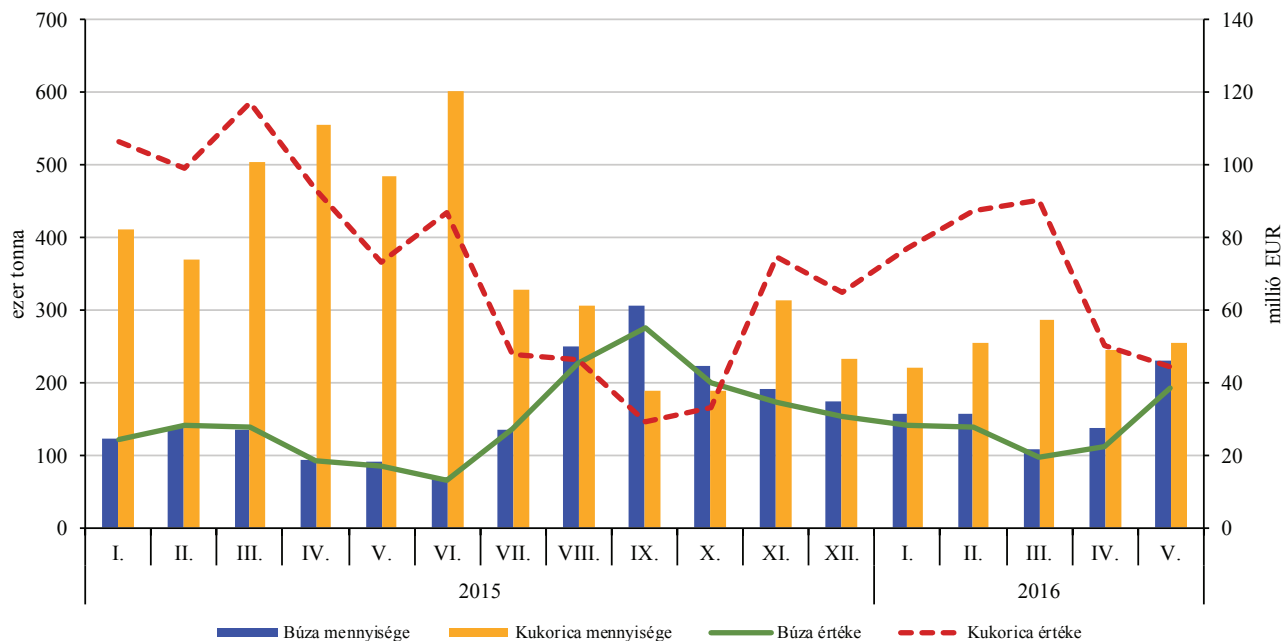
A gabonafélék 2,2 millió tonnás exportvolumene 28 százalékkal, 520 millió eurós exportárbevétele 19 százalékkal kisebb volt, mint a bázisidőszakban. A kivitt mennyiség 56 százalékát a kukorica, 35 százalékát a búza, 8 százalékát az árpa adta. A kukoricaexport (1,3 millió tonna) csak 54 százaléka az egy évvel korábbinak, a búzaexport (790 ezer tonna) viszont 36 százalékkal bővült. A kukorica exportátlagára 32 százalékkal magasabb volt, mint a bázisidőszakban, ellenben a búza esetében 13 százalékkal csökkent az átlagár.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2015. január-május (millió EUR)	2016. január-május (millió EUR)	Változás (százalék)	2015. január-május (millió EUR)	2016. január-május (millió EUR)	Változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	671	691	103,0	411	409	99,5
ebből: élő sertés	19	14	76,8	41	34	82,8
sertéshús	126	112	89,0	89	91	102,5
baromfi-hús	185	212	114,7	21	21	99,7
tej	61	46	75,4	25	19	75,8
II. áruosztály: Növényi termékek	1 074	969	90,2	566	557	98,4
ebből: búza	115	137	118,4	17	16	90,0
kukorica	489	350	71,6	80	53	66,7
repce	54	47	86,4	10	5	45,3
napraforgó	103	129	125,7	50	50	99,8
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	187	182	97,4	81	91	112,8
ebből: napraforgó olaj	161	151	93,7	9	11	131,6
margarin	3	3	97,2	23	23	98,2
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohányipótlók	1 255	1 347	107,4	955	1 044	109,3
ebből: nád- és répacukor	14	14	101,6	42	50	119,1
csokoládé	56	67	120,6	77	84	108,8
állati takarmánykészítmény	248	245	98,7	75	77	101,7
Összesen	3 187	3 189	100,1	2 013	2 101	104,4

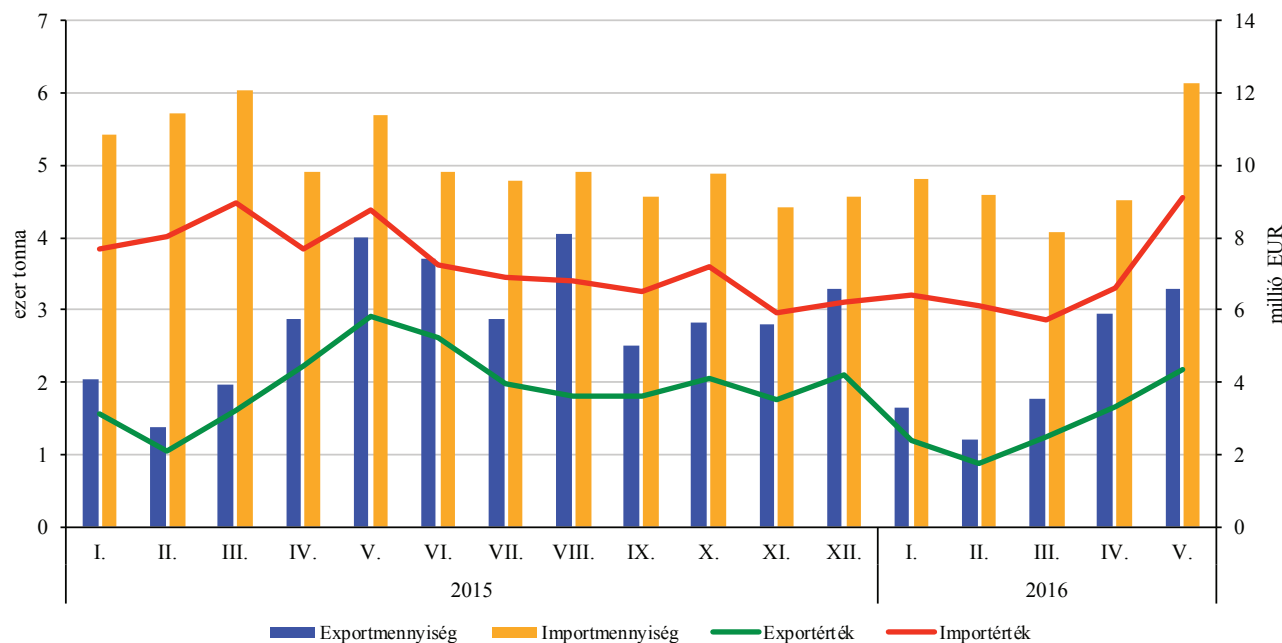
Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatisztikai Információs Osztályán készült összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatistikai Információs Osztályán készült összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása (2015–2016)

Forrás: KSH-adatok alapján az AKI Agrárstatistikai Információs Osztályán készült összeállítás

2016 júliusában néhány kivétellel országszerte befejeződött az őszi kalászosok és a repce betakarítása. Az őszi árpa és az őszi káposztarepce aratási aránya elérte a 100, az őszi búzáé a 98 százalékot, a rozs, a tritikálé és a zab esetében az egész országot tekintve 5-6 százalékos az elmaradás. A terméseredmények kedvezően alakultak.

A műtrágyakereslet júliusban elsősorban a generatív fejlődéshez, illetve a beltartalmi értékek javításához szükséges anyagok iránt nőtt meg, míg a talajerótutánpótláshoz szükséges tápanyagok felhasználása alábbhagyott júniushoz képest. Az értékesítési árakat tekintve megállapítható, hogy azok a tavalyi év azonos időszakához és az előző hónaphoz képest is csökkentek. A legnagyobb áresés a szuperfoszfát és a MAP (NP 11:52) esetében volt tapasztalható.

A növényvédő szerek forgalma a nyár közepén általában lecsökken, de ezt elsősorban az időjárás határozza meg és nem a szezonális. A tárgy hónapban is a gyom-

irtó szerek iránt volt a legnagyobb igény, de mennyiségük valamivel elmarad a tavalyi év júliusában felhasználttól. Az értékesítési árak az előző hónaphoz képest vegyes képet mutatnak, ugyanis az egyik szernek nőtt az ára, míg a másiké csökkent. Az előző év azonos időszakával összehasonlítva megfigyelhető, hogy az árak 3-11 százalékkal növekedtek, kivételt képez a Pictor SC gombás betegségek elleni szer.

2016 júliusában a mezőgazdasági gépek iránti kereslet viszonylag kicsi volt a korábbi hónapokhoz képest, ebben a hónapban is leginkább a kis teljesítménykategóriás traktorokat keresték a gazdák. Júliusban még a talajlazítók forgalma volt élénk. Az értékesítési átlagárak júliusban az előző hónaphoz képest jóval alacsonyabbak voltak, még az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva is csökkentek az árak, kivételt képez a talajlazítók csoportja, ennél a gépkategóriánál 30 százalékos volt az árnövekmény.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának alakulása

Megnevezés	2016. június	2016. július	2016. július/ 2016. június (százalék)	2016. július/ 2015. július (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)				
Ammónium-nitrát (N34)	77 092	77 413	100,4	91,4
Mészammon-salétrom (MAS)	57 757	54 165	93,8	78,0
Szuperfoszfát (P18-20,5)	69 053	44 195	64,0	66,9
Kálium-klorid (K60)	88 743	81 700	92,1	81,8
MAP (NP 11:52)	134 911	103 278	76,6	64,7
NPK (15:15:15)	100 284	93 534	93,3	79,6
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)				
Pictor SC 1 liter	22 760	22 746	99,9	98,4
Force 1,5 G 20 kg	2 022	2 139	105,8	111,0
Reglone Air 5 liter	6 871	6 594	96,0	102,5
Pulsar 40 5 liter	12 052	12 169	101,0	103,5
Laudis 5 liter	7 112	7 056	99,2	103,8
Lumax SE 20 liter	3 350	3 396	101,4	105,4
Biscaya 3 liter	14 458	14 844	102,7	106,3
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)				
67–103 KW (91–140 LE) traktor	18 774 050	17 709 350	94,3	96,9
Talajlazító	3 897 212	3 620 953	92,9	131,6
Kukoricavető gép	16 062 732	8 528 438	53,1	40,0
Műtrágyaszóró gép (függesztett)	4 574 899	3 217 080	70,3	69,5

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidakon 7,4 százalékkal több szarvasmarhát, 3,3 százalékkal több sertést és 6,1 százalékkal több baromfifélét vágtak Magyarországon 2016 első félévében 2015 első félévéhez képest.

Szarvasmarhából 52,6 ezer darabot vágtak az első félévben, a levágott állatok élősúlya 26,9 ezer, vágósúlya 13,9 ezer tonna volt. Az élősúly 8, a vágósúly 9 százalékkal haladta meg az egy évvel korábit. A marhavágás élősúlyban havonta átlagosan 4400 tonna felett volt 2016 első félévében és júniusban meghaladta az 5 ezer tonnát. A levágott szarvasmarhák 64 százaléka tehén, 23 százaléka bika volt. A KSH adatai alapján az élő szarvasmarha külkereskedelmi forgalma 18 százalékkal nagyobb volt 2016 I–V. hónapjában, mint 2015 azonos időszakában. A 20 ezer tonna export mellett 5 ezer tonna élő szarvasmarhát importáltunk ebben az időszakban. Az export volumene 19 százalékkal, az importé 12 százalékkal növekedett a 2015. I–V. havi értékhez képest. Élő marhát főként Törökországba, Ausztriába és Oroszországba szállítottunk, míg az import elsősorban Hollandiából, Németországból és Romániából érkezett 2016. január–májusban. A KSH-adatak szerint a szarvasmarha-összlétszám 821 ezer volt 2015 decemberében, az állomány 2014 decembere óta 18 ezerrel bővült.

Közel 2 millió 289 ezer sertést vágtak le 2016 első félévében a magyar vágóhidakon, 3,3 százalékkal többet (+74 ezer), mint 2015 első félévében. A levágott állatok élősúlya összesen 265 ezer tonna (+5 százalék), vágósúlya 214 ezer tonna (+5 százalék) volt. A vágás volumene 2016 első félévében – két hónap kivételével – óról óra felülmúlta az előző év havi

vágásainak szintjét. A havi átlagos vágás meghaladta a 44 ezer tonnát. Az élő sertés kivitelének volumene 11, az import 13 százalékkal csökkent a 2016. I–V. havi időszakban 2015 azonos időszakához képest (KSH). Az export 10,9 ezer tonna, az import 24,1 ezer tonna volt, azaz a behozatal volumene több mint kétszerese volt a kivitelének. Élő sertést főként Szlovákiából, Németországból és Hollandiából hoztak be, a kivitel nagyrészt Romániába, Ausztriába és Szlovákiába irányult a 2016. január–májusi időszakban. A KSH adatai szerint Magyarországon 3,1 millió sertés volt 2015 decemberében. Az állomány a 2014. decemberi létszámtól 11 ezerrel maradt el és a 2015. júniusival közel azonos szinten maradt.

A levágott juhok száma meghaladta a 17 ezret 2016 első félévében, ami 40 százalékos emelkedés az előző év azonos időszakához képest. A KSH adatai szerint a juhállomány 1,2 millió darab volt 2015 decemberében, közel azonos az egy évvel korábbi létszámmal (+4,7 ezer).

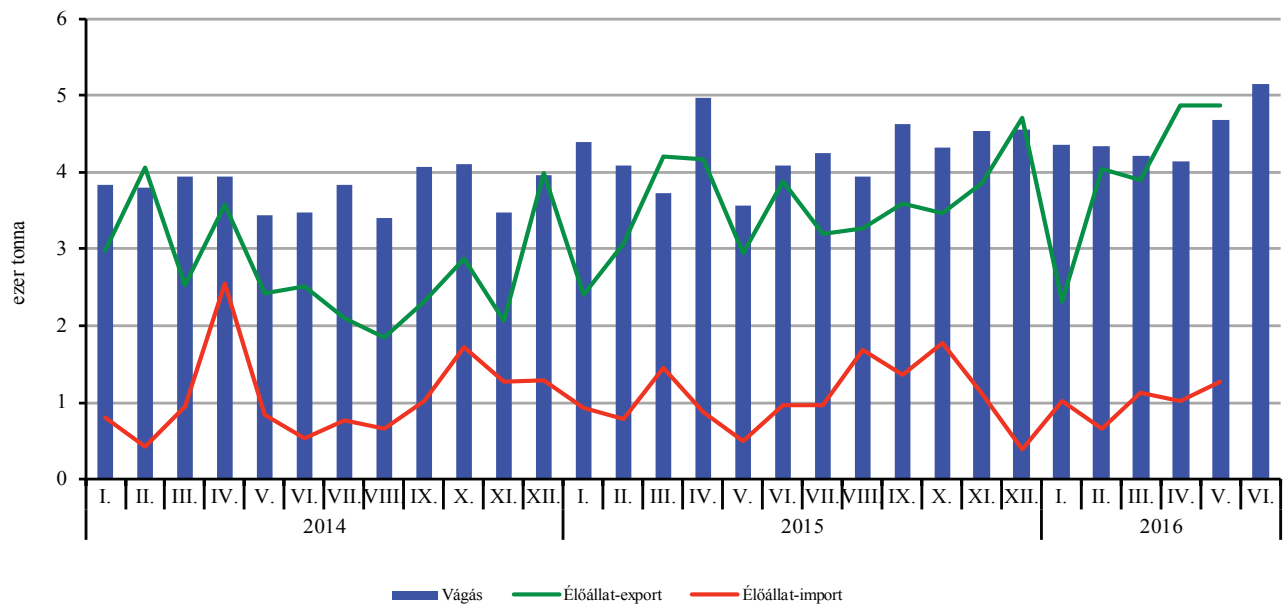
Baromfiból közel 103 millió darabot vágtak 2016 első felében, 6 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában. A levágott baromfi közel négyötöde csirke volt, amiből 81 milliót vágtak, 7 százalékkal többet, mint 2015 első félévében. Vágókacsából 14,7, libából 1,8 millió darabot vágtak 2016 első félévében. A levágott kacsák száma 1 százalékkal, míg a libavágás 24 százalékkal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Pulykából 3,7 millió darabot vágtak 2016. január–júniusban, 7 százalékkal többet, mint a bázis-időszakban.

A vágóhídi élőállat-vágások alakulása

Megnevezés	2016. I–VI. hó			2016. I–VI./2015. I–VI. (százalék)		
	darab	élősúly (tonna)	vágósúly (tonna)	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	52 571	26 906	13 853	107,4	108,4	108,7
Sertés összesen	2 288 640	264 730	214 419	103,3	104,7	104,6
ebből: anyakoca	56 092	12 210	9 902	129,0	130,9	132,0
Juh összesen	17 128	612	272	140,5	146,9	144,5
Vágóbaromfi összesen	102 700 447	315 670	247 926	106,1	108,2	106,7
ebből: vágócsirke	81 426 381	197 474	155 768	106,7	108,5	106,3
vágótyúk és kakas	1 192 695	2 793	2 164	102,5	102,0	101,8
vágóliba összesen	1 751 719	10 973	8 021	124,3	123,3	120,5
vágókacsa összesen	14 660 789	51 742	40 295	101,1	103,7	103,4
vágópulyka	3 664 163	52 684	41 675	106,7	109,4	109,6

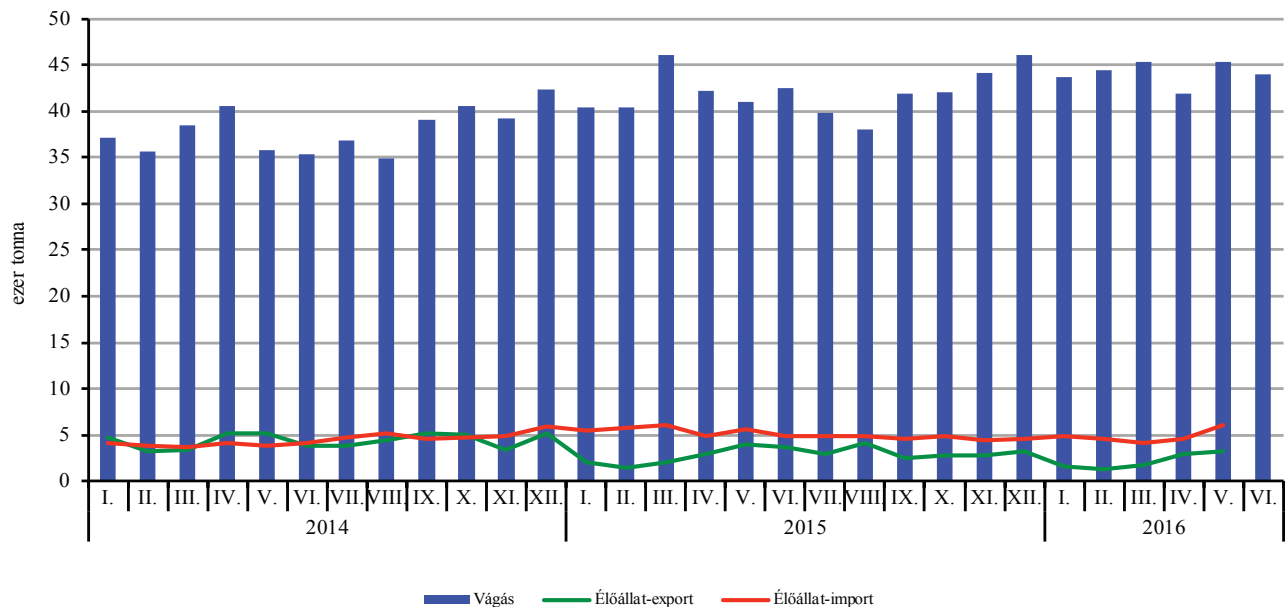
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarhavágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme (2014–2016)

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertésvágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme (2014–2016)

Forrás: AKI ASIR, KSH

A műtrágya-forgalmazók 820 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelők részére 2016 első félévében. Az értékesített mennyiség 2 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban, a műtrágyaárak átlagosan 5,4 százalékkal csökkentek.

A mezőgazdasági termelők által 2016 első félévében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag-tartalma 262,6 ezer tonna volt, 4,2 ezer tonnával (+2 százalék) több az egy évvel korábbinál. A nitrogénhatóanyag-tartalom 1 százalékkal, a foszfor 4, a káliumhatóanyag-tartalom 7 százalékkal haladta meg a bázisidőszak szintjét. Az NPK-hatóanyagok aránya 2016 első félévében 82:9:9, megegyezik az első félévben szokásos arányokkal

Természetes súlyban vizsgálva, 2016 első félévében közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 819,6 ezer tonna műtrágyát értékesítettek, amelyből 708,4 ezer tonna egykomponensű, 111,1 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 86:14 volt 2016 első félévében, azonos az egy évvel korábbival.

Az előző évekhez hasonlóan a legnagyobb kereslet a mézszammon-salétrom (MAS) iránt volt 2016 első félévében. A teljes műtrágyaforgalom 48 százalékát tette ki a MAS, 395 ezer tonnát adtak el belőle. A második legnépszerűbb termék, az ammónium-nitrát a teljes műtrágya-értékesítés 9,4 százalékát fedte le 2016 első félévében. A 18–20,5 százalék hatóanyag-tartalmú szuperfoszfát iránti kereslet a bázisidőszakhoz képest magas, 950 tonna volt, a káliumklorid-eladás pedig valamivel több mint 5 ezer tonna.

Az összetett műtrágyák iránti kereslet mérsékelt az első félévben. A legnépszerűbb összetétel, az NPK 15-15-15-ös 20 ezer tonnás mennyisége a teljes műtrá-

gya-értékesítés 2,5 százalékát fedte le, de az eladott összetett műtrágyák 18 százalékát ez a szer tette ki. További jelentős mennyiségben értékesített összetétel volt még 2016 első félévében az NPK 8-24-24 (18 ezer tonna), az NPK 16-16-16-os (7 ezer tonna) és az NP 12-52 (MAP) (5,3 ezer tonna). Részesedésük az összetett műtrágya teljes eladásából rendre 16, 6, illetve 5 százalék volt 2016 első félévében.

A műtrágya ára 5,4 százalékkal mérséklődött 2016 első félévében az előző év azonos időszakához mérten. Csak az egyszerű foszfortermékek beszerzési ára nőtt (9,2 százalék). Az egyszerű nitrogénműtrágyafélék ára 7,2 százalékkal csökkent, az egyszerű káliumműtrágyafélék és az összetett/kevert műtrágyák ára kevésbé maradt el a bázisidőszak szintjétől (-0,4; -0,9 százalék).

Az itt kiemelt műtrágyák mindegyikének alacsonyabb volt az ára 2016 második negyedévében, mint az előző, azaz 2016 első negyedévében. Leginkább a MAS ára (-9,8 százalék) esett, legkevésbé a szuperfoszfáté (-1,6 százalék). A kálium-klorid ára 6,2, a MAP átlagára 6,5 százalékkal, míg az NPK 15-15-15-ös összetételé 4,5 százalékkal mérséklődött.

Az előző év azonos időszakához viszonyítva 2016 második negyedévében a szuperfoszfát átlagára 12, a kálium-kloridé 4 százalékkal emelkedett, a MAS ára 6 százalékkal, a MAP átlagára 3 százalékkal csökkent, az NPK 15-15-15 átlagára a 2015. második negyedévi árszinten maradt.

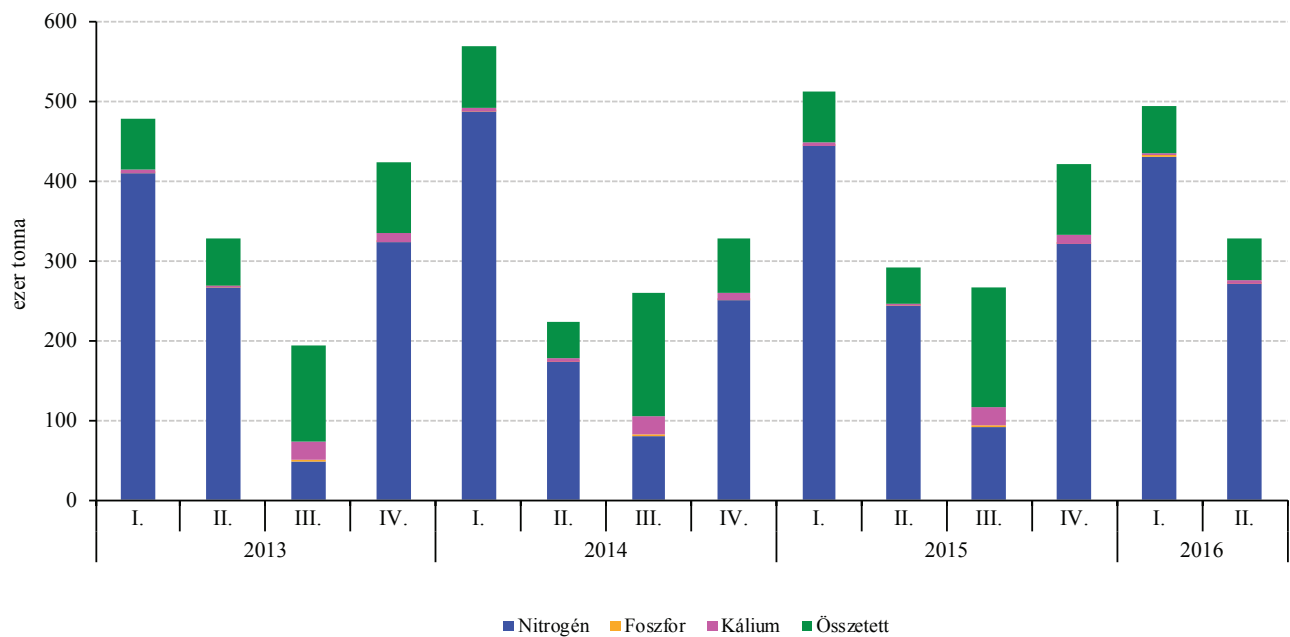
2016. első félévében, az előző év azonos időszakához viszonyítva a szuperfoszfát átlagára 4, a kálium-kloridé 1 százalékkal emelkedett, a MAS ára 10 százalékkal, a MAP átlagára 7 százalékkal, az NPK 15-15-15 átlagára 3 százalékkal csökkent.

A műtrágya-értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2015. I-II. negyedév		2016. I-II. negyedév		2016./2015. év	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	694 500	55 251	708 447	52 941	102,0	95,8
ebből: nitrogén	686 499	54 396	700 454	52 083	102,0	95,7
foszfor	752	81	1 622	137	215,6	169,5
kálium	7 249	774	6 371	720	87,9	93,0
Összetett műtrágyák összesen	109 517	14 692	111 149	14 415	101,5	98,1
NPK műtrágyák összesen	804 017	69 943	819 596	67 355	101,9	96,3

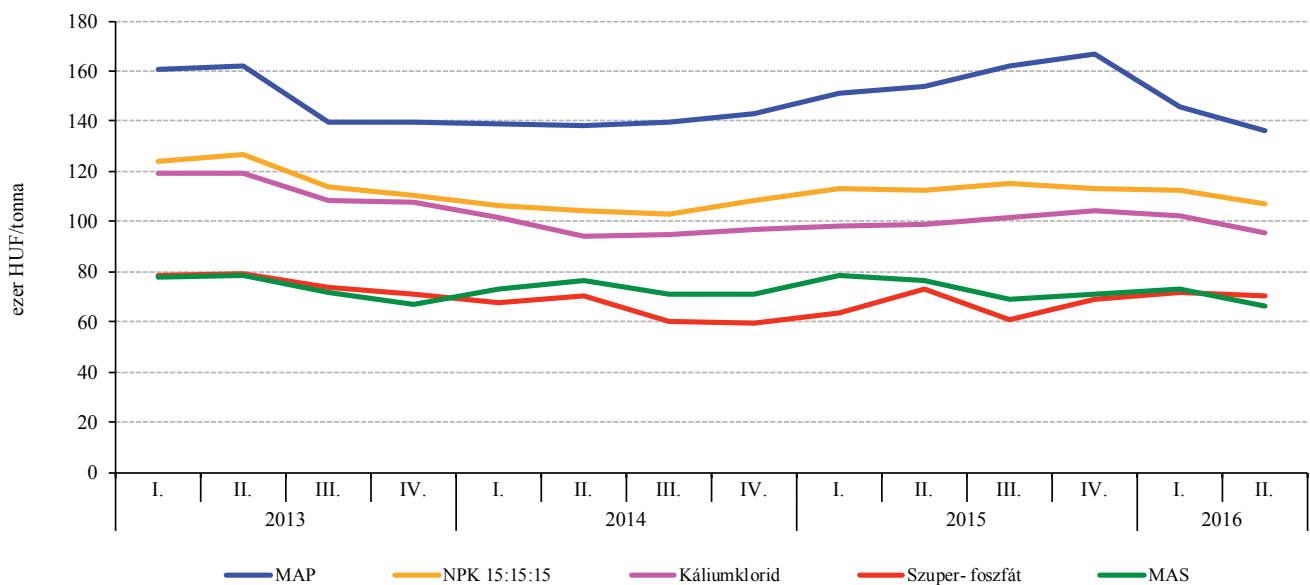
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége (2013–2016)

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként (2013–2016)

Forrás: AKI ASIR

ARATÁSI HELYZETKÉP

A kalászos gabonafélék aratása 2016. augusztus 15-ig gyakorlatilag befejeződött, a tervezett 1 millió 516 ezer hektár 98 százalékán végeztek a betakarítással. A búza, árpa, tritikálé, rozs, zab aratásával végeztek, csak az „egyéb gabonafélék”, például cirok, köles betakarítása van még folyamatban. A termelők augusztus 15-ig összesen 1 millió 483 ezer hektárról 7,7 millió tonna gabonát arattak, amelynek 68 százaléka búza, 21 százaléka árpa. A termésátlagok a durumbúza és a zab kivételével magasabbak az egy évvel korábnál.

A kalászosok teljes területének 64 százalékán őszi búzát termeltek a 2015/2016-os gazdasági évben. Az őszi búza betakarított területe 946 ezer hektár, termés-mennyisége 5,2 millió tonna, termésátlaga a tavalyit 8 százalékkal meghaladva országosan 5,5 tonna/hektár volt. Őszi búzából a legalacsonyabb termésátlagot Csongrád megyében (4,6 tonna/hektár), a legmagasabbat Tolna megyében (6,7 tonna/hektár) érték el a gazdák, de Baranyában és Somogy megyében is 6,4 tonna/hektár volt az átlagtermés. Tavaszai búzát 2016-ban 11,4 ezer hektáron vetettek, 23 százalékkal kisebb területen, mint 2015-ben, de a jobb hozamoknak köszönhetően a betakarított mennyiség (51 ezer tonna) csak 15 százalékkal kevesebb.

Durumbúzát 28,7 ezer hektáron vetettek és arattak ebben a gazdasági évben. Bár a termésátlag (–4 százalék) némileg elmaradt a tavalyitól, a nagyobb vetésterületnek köszönhetően a betakarított mennyiség (128 ezer tonna) csaknem kétszerese az előző évnek. Egyenként 3 ezer hektárnál nagyobb területen öt megyében (Győr-Moson-Sopron, Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, Csongrád, Fejér) termesztettek durumbúzát ebben a gazdasági évben.

Őszi és tavaszai árpából összesen a tavalyinál 2 százalékkal nagyobb területről 12 százalékkal több termést, összesen 1,6 millió tonnát takarítottak be. Az árpa termésátlaga országos szinten 5,1 tonna/hektár, ami 10 százalékkal magasabb, mint 2015-ben volt.

A tritikálé termésátlaga 5, a rozsé 15 százalékkal nagyobb a tavalyinál, míg a zab termésátlaga (–2 százalék) valamelyest elmaradt a 2015. évitől.

A szalma betakarítása a kalászosok területének 71 százalékán történt meg 2016. augusztus 15-ig.

Az őszi káposztarepce termésmennyisége 60 százalékkal több lett a tavalyinál, mert a területe 23 százalékkal, a termésátlaga pedig 31 százalékkal meghaladta az egy évvel korábit. A termésátlag Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében volt a legalacsonyabb (2,6 tonna/hektár) és Tolna megyében a legmagasabb (4,2 tonna/hektár).

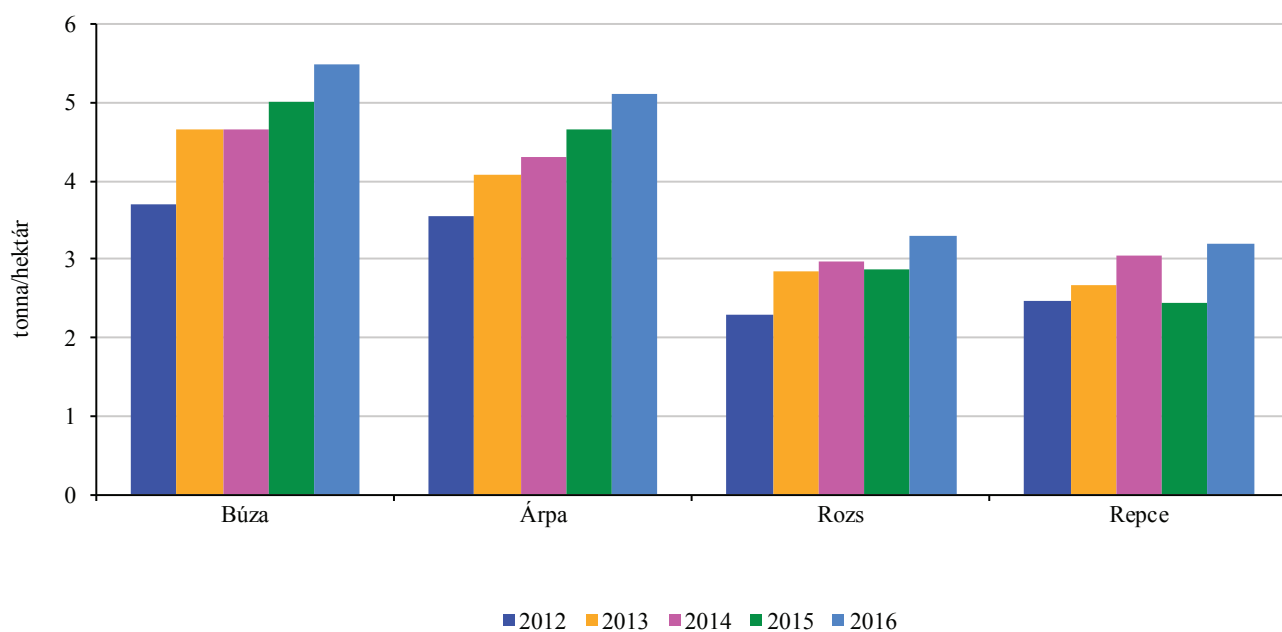
Aratási helyzetkép 2016. augusztus

Növényfaj	Tervezett munka (hektár)	Betakarított terület (hektár)	Betakarított terület (százalék)	Augusztus 15-ig betakarított termés (tonna)	Termésátlag (kg/hektár)
Kalászosok betakarítása összesen	1 516 405	1 482 894	97,8	7 667 250	
ebből: búza	978 166	957 597	97,9	5 251 812	5 484
árpa	311 822	311 741	100,0	1 589 755	5 100
rozs	30 790	30 548	99,2	101 082	3 309
triticale	110 483	110 016	99,6	474 699	4 315
zab	34 951	34 702	99,3	98 121	2 828
Káposztarepce	254 772	254 392	99,9	812 829	3 195

Forrás: NAK-adatok alapján ASIR-összeállítás

A betakarított növények termésátlaga az elmúlt években (2012–2016)

Forrás: NAK-adatok alapján ASIR-összeállítás

